

**OBISK V
ZNAMENJU
ODKRITIH
POGOVO-
ROV...
STR. 2**

**DEN, PUNO
MLAŠEČOGA
SMEJA
STR. 4-5**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 7. maja 2005 ☀ Leto XV, št. 9

Moje mišljenje ob prvi obletnici vstopa v EU

Dosta smo čakali – (do zdaj) malo dobili

V dnevaj pred 1. majušom ranč pred enim letom sta Madžarska pa Slovenija tak vögedale, kak gda človek nika v čebelnjak liči. Vse je vrelo, vse se je pripravvalo na velki den, gda sta obadva rosaga staučila v Evropsko unijo. Tak vsepovsedik po rosagi kak poduz granice so bile proslave, programi. Porabski Slovenci se najbolje spominamo svetka na tromеji, gde smo vkuper slavili s Slovenci iz Slovenije pa z Avstriji.

V eufuriji, radosti tistoga časa so sebi (pa nam) optimistični lidje dostakaj obečavali. Mogauče celau preveč. Tisti, steri so bole realno gledali, so bili bole previdni (ovatos) pa so pravli, vej mo vidli... Nistrni so bili celau pesimistični pa so tak mislili, kelko dobroga, telko lagvoga leko prinesej članstvo v velkoj evropskoj familiji.

Dapa pojmo po vrstli! Ka vse smo v Porabji vüпали od člans-tva? Najprva tau, ka nede več granic. Dapa vujznili smo se kak Talanin pes, steri je mislo, ka žujco gej, pa je smak samo led lizo. Granice so ostale, en čas mo je še prestapali, če rejšen je kontrola več nej tak sigurna, kak je bila pred vstopom, ka o stari časaj sploj ne gučimo. Na granici se trbej samo gnauk staviti, kak če bi mejni policisti, graničarji to bole prijznili bili, več ne spittavajo, kama demo pa zakoj. Mejni prehodi so malo duže oprejt, istina, ka se je tistoga ipa dosta trbelo trgati tak z Madžari kak s Slovenci, naj notprevidijo, ka je tau niksi prehod nej, steri večer v šestoj vöri zapira. Vseeno nam je Unija prinesla malo več svohode (gibanja). Dapa

Na monoštrski prireditvi ob 1. obletnici vstopa v Eu so nastopili tudi seniški folkloristi in ansambel iz Kuzme. (Posnetka: Cs. Tóth)

od tistoga smo ešče deleč, gda mo tak šli s Senika v Martinje kak v sausedno ves, nej pa v sausedni rosag.

Čakali smo tau to, ka de se naše Porabje malo bola razvijalo, ka se po vasaj kakšna mala fabrika zozida, gde si ljudje delo najdejo. Ranč naaupak se godi. Nej ka bi se nauve delovna mesta opirala (povejmo s pomočjo Slovenije), se ešče tista zapirajo v Varaši, stera so prva kru davale Porabcom to. Vüпали smo, ka ta Goričko pa Porabje pa ena krajina, ka de se bole čüto vpliv Slovenije. Kak zdaj vidimo trende, de se tü to naupek godilo. Ka v Porabji nejga delovni mejst, za seboj potegne ešče edno nevarnost. Vse več mladi Porabcov si najde službo na tihinskom, najbolje v Avstriji. Če de tau tak tadala šlau, mo bole znali nemško kak slovensko.

Dapa, ka nemo samo o negativni stvaraj pisala. V zadnjom leti-dvej so Porabje gornajšli slovenski turisti, dosti skupin, avtobusov pride k nam. Dapa po vasaj od tauga nikšoga haska nejga, naše krčme, gostilne so zagnauk ešče nej pripravlene, ka bi njim kakšno domanjto gesti ponidile, penziona pa hotele prejk majo tijnici, steri so se es skvarterali. Dosta stari ramov pa naše zemlje so že to pokipüvali...

(Moja) bilanca je nej pozitivna, vseeno pa vüпам, ka ne pridemo tak daleč, ka bi za deset, dvajsti ali trestli lejt s tejm pozdravili turiste, steri v Porabje pridejo: Tau so vavnice, gde so gnauksvejta živeji Porabski Slovenci...

M. Sukič

Predsednika dr. Ferenc Mádl in dr. Janez Drnovšek

OBISK V ZNAMENJU ODKRITIH POGOVOROV, ZAGOTOVIL IN OBLJUB

V poročanju o pogovorih na najvišji ravni smo pogosto poudarjali, da visoki obisk niso namenjeni razreševanju konkretnih vprašanj, ampak dogovorom o načelnih zadevah in usmeritvah. Za obisk madžarskega predsednika dr. Ferenc Mádlja v Ljubljani in Lendavi (od 18. do 20. aprila 2005) ta ocena ne velja, kajti z gostiteljem dr. Janezom Drnovškom sta se pogovarjala in dogovorila za uresničevanje povsem konkretnih nalog, ki jih ima Madžarska do Porabskih Slovencev in Slovenija do prekmurskih Madžarov. Tako glede kratkoročnih, domala takojšnjih dejanj na finančnem področju kot načelnih tem, ko bi zadeve postavile na pravo mesto s sistemskimi rešitvami, ki jih sprejema parlament. Član madžarske delegacije je bil tudi Martin Ropoš, predsednik Državne slovenske samouprave.

Uglednega gosta z Madžarske dr. Ferenc Mádlja so v Sloveniji poleg predsednika države dr. Janeza Drnovšaka sprejeli tudi premier Janez Janša, predsednik Državnega zbora Franc Cukjati, pogovarjal se je s prejšnjim predsednikom vlade Antonom Ropom, zdaj predsednikom največje opozicijske stranke Liberalne demokracije Slovenije, bivšim predsednikom Milanom Kučanom, ljubljansko županjo Danico Simšič in nadškofom ter slovenskim metropolitom Alojzom Uranom. Na poti nazaj v Budimpešto se je dr. Ferenc Mádl v Lendavi za pol ure udeležil poslovne konference o gospodarskem sodelovanju med Slovenijo in Madžarsko, si ogledal lani odprt Kulturni center in se pogovarjal z vodstvom prekmurskih Madžarov. Za dva dneva dovolj priložnosti za širok spekter različnih tem, ki se dotikajo tako dobrih, zgle-

nih meddržavnih odnosov kot vsakdanjih problemov, s katerimi se ubadajo v Porabju in Prekmurju. Predsednika dr. Janez Drnovšek in dr. Ferenc Mádl sta veliko pozornosti namenila manjšinam. Tudi po zaslugi Porabskih Slovencev. Kot je na skupni novinarski konferenci na vprašanje Slo-

njegovega uresničevanja, bo to precejšen korak naprej. Da so bili pogovori konstruktivni, je ocenil tudi Ferenc Mádl, ki je zatrdil, da bodo kratkoročni ukrepi, povezani predvsem s financiranjem, urejeni v zelo kratkem času. Po njegovem gre tudi za to, kako dolgoročno zagotoviti boljša mate-

robno predstavila probleme, s katerimi se ta čas ubadajo domala vse porabske narodnostne ustanove in opozorila na neupravičeno zavlačevanje pri sklicu 8. seje mešane komisije, ki bo ocenila uresničevanje sklepe iz Moravskih Toplic. Seja bo tokrat v Monostru in nedvomno zelo zanimiva,

ne dolgove,« je menil in poudaril, da je »madžarska narodnost zadovoljna s svojim položajem,« in dodal kako upa, da je to mogoče reči tudi za slovensko manjšino na Madžarskem.

S položajem prekmurskih Madžarov se je predsednik Ferenc Mádl podrobneje seznanil na pogovoru v Lendavi. Predsednik Pomurske madžarske samoupravne skupnosti György Tomka je opozoril na slab gospodarski položaj dvojezičnega in širšega območja in prepočasno gradnjo prometne infrastrukture – avtoceste in železniške povezave. Povedal je tudi, da manjšina želi imeti madžarski konzulat v Lendavi, ki ga Budimpešta obljubja že dolgo, odprtje pa prelaga iz leta v leto.

Madžarski predsednik se je za pol ure udeležil tudi dobro obiskane slovensko-madžarske poslovne konference v lendavskem hotelu Elizabeta. Podatki kažejo, da se blagovna menjava med državama krepi in je v lanskih devetih mesecih bilo za 722 milijonov evrov, kar pomeni, da se državi približujeta sedaj postavljenemu cilju – milijardi evrov v obe smeri. Za zdaj je neugodno razmerje za Slovenijo, ki uvaža iz Madžarske dvakrat več kot izvozi. Skromne so tudi skupne naložbe, ki se gibljejo okoli 10 do 15 milijonov dolarjev, medtem ko so Madžari lani v posle na Hrvaškem vložili kar 750 milijonov dolarjev. Ferenc Mádl je gospodarstvenikom povedal, da kaže bolj izkoristiti posebnosti regije in si prizadevati za krepitev čezmejnega sodelovanja: »Dvojezičnost je vrednota tudi pri gospodarskem razvoju in sodelovanju,« kar pomeni vključiti tudi jezikovno znanje prekmurskih Madžarov in Porabskih Slovencev.

Predsednik Ferenc Mádl med prekmurskimi Madžari

venske tiskovne agencije (STA), ali sta govorila o tem, kako bo Madžarska rešila težave glede izvajanja sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic slovenski manjšini na Madžarskem in madžarski narodnostni skupnosti v Sloveniji, je slovenski predsednik povedal, da se mešana komisija že nekaj časa ni sestala, zato so se dogovorili za sejo v najkrajšem času, in sicer maja. Kot je dejal dr. Janez Drnovšek, je slovenska stran dobila zagotovila, da se bodo v najkrajšem možnem času rešila nekatera finančna vprašanja, povezana s financiranjem vrtcev, šol in medijev za slovensko manjšino na Madžarskem. S tega vidika je bil pogovor – tako Janez Drnovšek – precej ploden, in če bo prišlo do

rialna sredstva, o čemer naj bi madžarski parlament odločal ob naslednjem proračunu.

Predsednik dr. Ferenc Mádl je v Ljubljani dal enaka zagotovila, kot jih je nekaj dni prej v Budimpešti dobila slovenska parlamentarna delegacija, ki jo je vodil Janez Kramberger, predsednik komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Visoki manjšinski politiki so slovenski delegaciji zagotovili, da se Madžarska zaveda obveznosti do Porabskih Slovencev in se bo potrudila in jih izpolnila. To sta povedala tako politični sekretar v Uradu predsednika vlade Vilmos Szabó, kot predsednik Urada za narodne in etnične manjšine Antal Heizer. Seveda potem, ko je slovenska delegacija zelo pod-

ako ne prelomna. Če bo veljalo zagotovilo manjšinskih politikov v Budimpešti in beseda predsednika države v Ljubljani, bo seja mešane komisije še ta mesec, zelo verjetno v drugi polovici ali proti koncu maja.

Slovenski predsednik dr. Janez Drnovšek je tudi povedal, da se slovenska stran zaveda svoje skrbi za prekmurske Madžare: »Kljub temu, da smo vzpostavili sorazmerno dobro zaščito madžarske manjšine, njeno zastopnost v organih lokalnih skupnosti in države, je ta manjšina vendarle na gospodarsko depresivnem območju.« Po besedah Ferenc Mádlja je Madžarska zelo občutljiva pri vprašanju položaja manjšin, ki živijo v tujini in na njenem ozemlju. »Imamo še določ-

Gda preteklost sedanost grata, sedanost se pa spoji z vekičnostjo

(Spominjam se svoje mame)

Med materjo ino detetom je krvna povezava najbolje tesna, ar je dejte nastanolo iz materinoga teja, ona ga je kmrla s krvjo svojega srca ino tak žive dale v svojem deteti živo brezsmrti žitek. Nikše nasilje ne more raztrgati te sveti vezaj, in največja žalost je, če eden drugoga zgibita.

Lúbim te mama, vsigdar te bom lúbila. Túdi do etiga mao sam te lúbila, ali samo zdaj čútim zaistino, gda si že dugo odšla od mene, pa te pomali že túdi ges dosegnem, ka sam samo do tistoga mao mejla meren ino blajženi žitek, dokeč je tvoja lúbezen verostúvula nad menom.

Se spominaš, ka si me v spitalaj pitala, zakoj sedim tak dosta na roubi tvoje poste,le, zaka ne idem domou v najino komoutno stanovanje. Te sam nej bila iskrena s tebov. Pravla sam ti, ka si ti tvojo lúbleno mamo tak rano, v ranom detinstvi zgibila, pa je v tvojom betegi nišče nej verostúvao pri tvojoj posteli. Zdjaj ščem tou tebi jaz nadoknaditi. Lažala sam ti, ali zdaj ti priznam istino in te prodim, ka mi odpústiš. Za mene si ti znamenúvala doum, nej pa najino komfortno stanovanje, ti si bila moj svetek, ti si bila za mene vse. Dovoli mi, ka se zdaj eti doli vsedem, na roub tvojeja nagrobnika, kak sam te dojejdla na roub tvoje poste le v spitalaj, pa ti ovadim, ka vse me mantra. Trúdna sam mama, desetletja mi kak težki bremen težijo srce. Prijetno mi je mehko boužanje sprtolesnjoga vetríča, ar me spominja na nežno boužanje tvojih rouk. Rada bi te pozdravla na tom lejptom svetejšim dnevi ino pričarala v spomin tiste davne minoule, vkuper prizveto spomine, štere mi kak žmetna skala bremenijo srce.

Zberajo se mi nad glavou žmetna lejta, pod šterih bremenom se včasih skoron zrušim na zemlou. Ešče dvanajst lejti, pa bom telko stara, kak si bila ti, gda si me za vedno zapistila. Vidiš, pomali te že dosegnem. V tom dugom časi

vale kak pa veselja. Zapistila si me, ar si pred Bogom večno vernost obúbila mojemi ajti, šteri je biu v ruskom ujetništvu, pa si svojo obúbilo obdržala. On je biu Madžar, pa so tebe zato na konci vojne izgnali iz Jugoslavije. Slovou si

taj sam šla dale. Bilou je tou leta 1946. Spominjam se, ka si prihajala gor po stubaj v župnišče. Misli la sam, ka je ta lúšna, simpaticna mlada ženska nouva služkinja. Pa te mi je gospodinja pravla, naj bežim k tebi, zato ka si ti moja mama. Čejti den sam sedejala v tvojem naročji. Večer si se vsejda na mojo postelo pa si mi pripovedavala pravljice, dokeč me je sladki spanec nej obladao. Nikdar več si mi pravljíc nej pripovedavala. Gda sam se zbidila, tebe več nej bilou tam. Oditi si mogla. Ešče tisto nouč si mogla prejk granice. Za ednajst lejti, gda ste se ponovno srečale, sam pa že odrasčena bila, te sam že vózrasla iz pravljícnoja svejta. Pa túdi z roužami posipana pou se je končala.

Ednouk je tak vóridlo, ka sam palik na toj pravoj pou ti. Vúpanje se je zasvetilo v mojem srci. Večer smo se vsedli na cug. Pelali smo se na Hodoš: stari ajta, gospodinja pa jaz. Tam smo spali pri ednoj vogrskoj familiji. Zarana smo goristanoli pa nas je Čopi pelala na granico. Pred tem, kak bi povelpnik ta prišo, bi se mogli srečati z mamo. Stari ajta je dónok nej smeo priti, zato, ka je Čopi tak misli la, ka je bougše, če nega med nami moškoga. Prišli smo k rampi. Ti na vogrskoj strani, mi na hodoškoj. Graničari so mi samo tou dovolili, ka do rampe idem. Tam v daljnji sam na pamet vzela edno žensko postavo. Daleč si bila, tvojoja obraza nejsam mogla videti. Pravli so, ka si tou ti. Gospodinja mi je zakričala: »Beži prejk, tam te čaka mama!« Tisti híp, kak sam splejzla prejk rampe, je dosti srbskih sodakov ta pred mene skočilo, začnoli

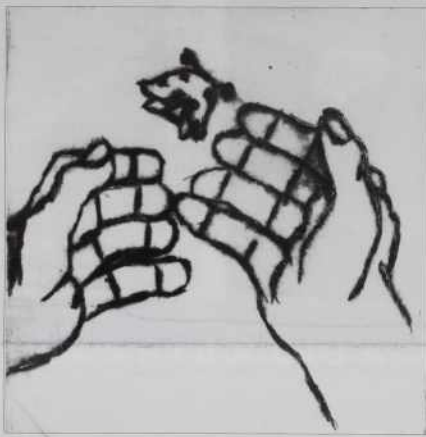
so nika kričati pa me sinjavati nazaj. Čopi me je zgrabila za rokou, pa smo bežali nazaj prouti Hodoši. Tak sam štiridesetsedmoga leta tvojoja obraza več nej mogla videti. Trnok dugo sam ga nej vidla več. Mama, že dostlakrat sam te ščela pitati, če bi se mi te posrečilo prejk granice k tebi pribežati, bi me nazaj pistila k staromi ajti? Ali zdaj že zoupston čakam na tvojo odgovor. Tak idem dale po pou ti Žitka, po toj pou ti, štero je rodila fantazija, pa zavrtim nazaj moj žitek, kak eden film. Davno preminouče dogoukde ne moremo več premejniti.

Oblaki so pokrili nebou, viher je dolipotrgau spomladanske cvejte, i dugo sam mogla čakati, naj se nouva pomlad prebidi v mojem srci.

Na stejni edne moje sobe visi tvoja šlika pa če stoupim v tou sobo, se opouti moj pogled najprile na tebe. Obiščem te. V mojoj fantaziji. Vidim tvoje sejre v laze, zaglednem túdi skuzo v tvojih očaj, štera tajnstveno zablješči od meščejnoga svila, šteri smukne v večernom somraki v tvojo sobo. Ali vidim te túdi v prvih jutranjih sunčnih žarkih, vidim te v zahajajočem sunci. Vidim tvoje roke, štere se približavajo k meni iz brezkončne daljine, pa me ščejo obinouti. Čútim pa túdi tisto toplino, štero izžareva tvoje srce. Tak si se mi ohranila v spominu. Lepou je bilou spominati se na tebe. Zdjaj me trgajmo dale na pou zajeleno rane.

Prekrasna je ta kesna sprtolejt. Svežina prepordjene narave me bouža po obrazi.

Suzanna Guoth

Globoki fisk
Katarina Šeme, OŠ Sp. Šiška

sam se pomali navčila, ka je tvoja lúbezen bila ta prava lúbezen, ka je tvoja mouč bila tista prava mouč, štera mi je zaistinsko podporo núdila, in tvoja rouka je bila tista rouka, štera me je znala najbolje nežno obimati ino čúvati od vsega húdoga. Za toga vlou sam te nej zapistila, nego zapistila sam meni od Boga zbranoga tovariša, šteroga sam bole lúbila kak svoj žitek, samo naj lejko s tebov ostanem, ar sam tebe tak kesno spoznala, ka sam se s tvojo lúbeznostjo nigdar nej mogla nasititi. Ali ti si me dónok zapistila. Zapistila si me te, gda dejte najbolje potrebúje mater. Mívedve vse stalno mogle težeke odločitve prinašati, štere so več žalosti znameniti

mogla vzeti od očeta, bratov, od edinoga deteta, šteri so vsi ostali v Piconcaj. Predstlati si ne morem, kakšne velke bolečine si mogla prenašati, gda si mogla zapistiti stojo domotino, stojdom ino svoje bližnje. Odišla si. Jaz pa sam šla dale po pou ti Žitka, zdaj že brezi tebe. Gde se je začala ta pou, se več ne spouminim, samo toga se spouminjam, ka sam hodila po njej, i zdaj že túdi tou znam, kama ta pou pela. Spouminjam se, ka me je ednouk pripelala na nekšno čúvorito lejpo spomladansko krajino, gde je mláčni sunčani sijaj boužao moj obraz ino v rouže oblačena drevja so krasila roubo ceste. Zvónredno srečana sam bila, kak na perou-

OD SLOVENIJE...

Pozdravili izvolitev novega papeža

Slovenski politiki in verski dostojanstveniki so pozdravili izvolitev nemškega kardinala Josepha Ratzingerja za novega papeža, ki po mnenju predsednika republike Janeza Drnovška in predsednika državnega zbora Franca Cukjatija uživa veliko podporo med kardinali. Slovenski premier Janez Janša ter ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran, ki sta se udeležila umestitvene maše novega papeža Benedikta XVI., sta ob vrnitvi v Slovenijo povedala, da je bilo vzdušje na Trgu svetega Petra zelo lepo. Uran pa je izpostavil, da je Joseph Ratzinger ob začetku pontifikata podal podobno sporočilo, kot prejšnji papež, to je »ne bojte se Kristus«. Tudi Janša je menil, da bo Benedikt XVI. nadaljeval delo Janeza Pavla II. Pri tem je še povedal, da je novi papež ob sprejemu državnih delegacij naročil pozdrave Slovincem.

Rupel na turneji po Srednji Aziji

Predsedujoči Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel, se je mudil na turneji po Srednji Aziji, med katero je obiskal Kirgizistan, Tadžikistan in Turkmenistan. Osrednje teme pogovorov so bile aktualne zadeve, s katerimi se sooča OVSE, in nadaljnji razvoj demokratičnih procesov v regiji.

Slovenija dobila tretjo generalno državno tožilko

Državni zbor je na predlog vladarke Barbaro Brezigar za mandatno dobo šestih let imenoval za generalno državno tožilko. Brezigarjeva je bila sicer edina kandidatka, podprli pa so jo poslanci koalicijskih SDS, NSI, SLS, DeSUS in poslanec italijanske narodne skupnosti, medtem ko so se poslanci opozicijske SNS vzdržali glasovanja. Poslanci največjih dveh opozicijskih strank LDS in SD pa so v razpravi nasprotovali imenovanju Brezigarjeve zaradi njenega preteklega političnega sodelovanja s trenutno vladajočo politično strukturo, kar bi lahko predstavljalo poskus politizacije delovanja tožilstva.

Monošter, 24. april

Den, puno mlašečoga smeja

24. apriliša je od mlašečoga smeja pa žuborenja bijo glasen Slovenski kulturni in informativni center v Varaši. Popoldneva po tretjotvorji so eden za drugim prihajale mlašeče kulturne skupine od Gorenjoga Senika do Števanovec. Z njimi so prišli stariške, stari stariške, bratje, sestre. Te den so se neopkazale vse mlašeče skupi-

tauznamanjoja za samoga človeka. Poštojvamo tau delo in se lepau zahvalimo za njine trojde. Posaba se želimo zahvaliti vsejm starišom za tau, ka svoje mlajše pomagajo pri tom deli, ka so spoznali, če Slovenci v Porabji šta dugo štemo meli svojo bogastvo v kulturi pa vgeziki, te vsi moram nika narediti za tau. In

si pa tak zmislili, zakoj bi pa te vönjali števanovske male folkloriste, naj te oni to nastopijo.

Program je začnila senička lutkovna skupina s svojo najnovejšo igro, stero je za nji napiso Milivoj Roš iz Murske Sobotne z naslovom Princesa Garandesa. Vsebinsko domiselna igra je zanimiva za male in starejše. Princeso, stero cejli den na ves glas djauce, nišče ne more potraustati, nej kujar, nej pavar, nej sodak... Zavolo njenoga brečanja ne raste pšenica, krave dogijo segnjeno mlejko, pogače so tenke kak papir. Na konci go leko samo tak stavijo, ka vsi drugi to začnejo djaukati. Gda njé poslušá, goripride, ka z djaukanjom nika ne dosegne. Zanimiva je scena (diszlet) to. Nejmajo navadnoga paravana, liki gvant od krala in princese služí za tau. Igra je v porabskem narrečji, deca do tekst mogli ešče malo »piliti«, ka do te bole gvušno pa veselo leko

navčiti plese pa pesmi svoji babic pa dejdekov. Delo z njimi je prejkvzela leraanca iz Razkrižja Martina Tratnjek, stera je dugo lejt plesala pri beltinskoj folklori. Le-ko, ka so stopaji mlajšov dostakrat ešče nej gvušni, ka je ritem malo »plantavi«, dapa veseldje tej mlajšov do plesa, do popejvanja vse hi-be nadomesti. Radost, ka so go čutili po prvom nastopi, naj nigdar ne mine z obrazaj tej mlajšov. Po dveje mesecev rednoga dela je ta nastop bijo lejpi dosežek! Tak vögleda, ka na senički šauli vsi znajo plesati pa spejvati, ka je po malo folklori prišla malo veksa (mlajši od 5. do 8. klasa). Seničkoj odrasloj skupini se vendar nej trbej bojati, ka nede mela nauve člane.

Po besedi in plesanju je prišla na svojo vrsto glasba. Senički mlajši, steri ojdijo k glasbenomi pouki so s pomočjav svojoga školnika Kristjana Borovška pokazali, ka so se navčili. In če rejsan ma vsako dejte na keden samo pau vöre, ji je veselje bilau poslušati, gda so nam spejvali ali zaigrali na klaviri. Največ svojoga programa so vküppostavili iz priredb porabski ljudski pesmi. Veselje je bilau gledati, kak so mali prsti »plesali« po črno-bejli tipkaj klavira. Gledalcom se je trno vidla pesem, stero so mlajši sami napisali, klavirsko spremljavo je pa pripravo njini školnik.

Nedelski program je zaključila števanovska folklor. Skurok cejla šaula je na odri bila, vejpa če vejmo, ka na tej šauli majo 29 mlajšov, jim leko čestitam, ka majo pri folklori 8 parov. S tejni mlajši je dve leti dela Marija Rituper iz Murske Sobotne. Njeno delo se redno pozna tak na plesaj kak pri popejvanji. Najbole se pa pozna njena neuničliva dobra vola, tej mlajši se ranč tak znajo iz srca smejeti kak njina mentorica.

Na konci programa se je sekretarka Zveze Klara Fodor posaba zahvalila vsejm mentorom pa školnikom (Marija Rituper, Martina Tratnjek, Miki Roš, Kristjan

Princesa Garandesa v izvedbi seničkih lutkarjev

ne v Porabji, stero delajo s pomočjav Zveze Slovincov na Madžarskom. Navzoče je pozdravila Klara Fodor, sekretarka Zveze, stera je s svojo kolegico Gyöngyi Bajzek organizirala tau srečanje.

»Veseli smo pa ponosni, ka gnes že mamo štiri mlašeče pa eno mladinsko kulturno skupino v domanji šaulaj. Tau so tri folklorne skupine, lutkovna skupina pa Mlado porabsko gledališče dijakov osemletne gimnazije. Zvojn skupin mamo glasbeno šaulo na seničkoj šauli. Za potrejbne pogoje se pobriga Slovenska zveza. In tau z veltjim veseldjom. Vej pa ranč od tej mlajšov leko čakamo, ka kak vözraščena mladina do tadale gora držali slovensko kulturo in domanjo rejč. Ranč zatau majo odgovorno delo vse lerece, školnictje, steri včijo te mlajše, vej pa oni njim kažejo pravo pau, oni njim služijo za peldo, kak se dela z dobre vaule za slovenstvo, kak se leko prejkda znanje na kulturnom področji pa kaksno veseldje

Mala senička folklor

ka se splača tau pri deci, nam gnes pokažajo sami mlajši,« je povedala Klara Fodor.

Kak je prišlo do ideje, ka bi se vse mlašeče skupine naglask notpokazale? Školnik seničke glasbene šaule Kristjan Borovšek je že en čas planejro, ka bi emo krajši koncert s svojimi mlajši. Delavci na Zvezi so si pa tak mislili, zakoj bi nej leko ešče vcujдали druge seničke skupine, ka bi te bijo en kraugeu program. Na konci so

špilali. Pri včenjej besedila je lereci Ildiki Treiber pomagala tajnica šaule Jolika Pozveg.

Po lutkaj so prišli na vrsto tej najmenkši s seničke šaule. Mala folklor (mlajši od prvoga do štrtoga klasa) je začnila redno probati komaj pred dvoma mesecema na prošnjo starišov. Ništerni stariške so sami to plesali na šauli, gda so mlajši bili, so vejndrik meli lejpe spomine na tiste čase pa so tak mislili, ka njini mlajši se to morajo

Borovšak) iz Prekmurja, do manjim lerancam (Ildiko Dončec-Treiber, Irma Filip, Iliya Neubauer, Anica Szalay) pa prekmurskima fudašoma (Boris Velner, Matej

Smej). Gda sam gledala vesele obraze tej mlajšov, mi je na pamet prišla ena debata (vita), steró smo meli pred leti v predsedstvi Zveze. O tom

smo se pogučavali, ka če z svojimi mentorov nemamo, moramo »prištólati« vse več lidi iz Prekmurja, steri do delali z našo deco, z mladi-

tak, ka ranč vpamet ne vze-mejo. Ništérni člani predse-dstva so se bojali, ka de tau trno dosta koštalo (pautni štóški, honorarji) pa te za

Flajnsni prsti na klavirju.

Pismo iz Soboti

INSPIRACIJA

Uaaaj, kakša moudra rejč, gelte. Dapa vsikša takša rejč tak vóvdi samo do tistoga ipa, dokeč človek gore ne pride, ka znamenjuje ali pa njemi stoj tou vó ne ovadi. Tak je tau z meuv tó bilou.

Oprvin mi je ta rejč, ta inspiracija prišla v vüjo nin pri deseti lejtaj. Gledó sam televizijo. Tam nut v toj kaštüli je nikši kecati trno čeden možakar gučo vsefele. Najbole pa se njemi je po lampaj motala inspiracija. Uaaaj, sam si brodo, tou je pa nej samo tak, tou, ka té kecati možakar guči. Dapa tou je vse bilou, ka sam si leko brodo, zato ka se mi je nej ranč senjalo, od koga je nej gučo. Na, po tistom sam mer emo z inspiracijo tam nin do petnajstoga leta. V šouli smo mogli nika pisati. Nej pa nej sam mogo na papir napisati nika čednoga. Leranca je odla kouli mene, gledala nut v moj prazen papir. Te me pa samo nagnouk pitala, če nemam inspiracije, ka sam eške nika nej napiso.

- Ne vejm, če jo mam ali ne-mam, - sam njoj povedo nazaj. - Vejm samo tou, ka mam vcejlak prazno glavou pa mi nika na pamet ne pride.

Po tistom sam že bole na go-usti srečavo inspiracijo. Dapa eške sam nej ginau vedo, ka una za istino znamenjuje. Mogo sam biti star sedenajst ali osenajst lejt, gda smo ge pa moji padaši začali s čednimi gučami. Tak sam v tom časi pomalek gor prišo, ka je inspiracija.

- Ostanila sam vcejlak brezi inspiracije, - je prajla Brigita, in stero sam se tak včasi zalübo, ka je tak čedno vej-dla gučati. - Ge pa brezi inspiracije nika ne morem delati. Ge sam kak vsi velki pisateli ali pa kakši drugi umetniki, ka brezi inspiracije nika ne morejo napraviti. Tak si brodim, ka sam skur kak uni.

Uaaaj, kakša čedna Brigita, sam si pravo, in zdaj sam vedo. Vedo sam, ka je inspiracija tisto, ka v tebé fudne nikšo idejo, iz stere človek

Mentorji in domanje učiteljice.

mi. Nej samo zatau, ka znajo svojo meštirjo, liki zatau tó, ka do oni popoldanski in nedeljski školnicke pa lerance za slovenski gezik. Z njimi do mlajši prisiljeni slovenski gučati, tak ka do se poleg plesanja, spejvanja ešče materno rejč tó včili. Pa tau

drüge programe pa dejavnosti menje ostane. Dapa večina je zatok notprividla, ka druge rešitve nejga, pa pri tom se ne smeje na pejnaze gledati. Zadovolni mlašeči obrazi so bili za tau najlepši dokaz.

M. Sukič

... DO MADŽARŠKE

Na neposrednih volitvah bi zmagala Katalin Szili

Po podatkih javnomnenjske raziskave agencije Szonda Ipsos bi na neposrednih predsedniških volitvah zmagala sedanja predsednica madžarskega parlamenta Katalin Szili, ki je najbolj popularna med volivci. Na t. i. listi simpatije, ki jo je sestavila največja opozicijska stranka, je dobila 35 odstotkov glasov, njej sledi sedanjí predsednik Ferenc Mádli z 28 odstotki. Na listi je tretji Ferenc Glatz, bivši predsednik Madžarske akademije znanosti, ki so ga prav tako kot Szilijevo predlagali socialisti (17 %), kandidat manjše opozicijske stranke, Demokratskega foruma, László Sólyom, predsednik ustavnega sodišča, bi dobil 6 odstotkov, za kandidata liberalcev, bivšega predsednika javnega radia Csabo Gombárja, bi se pa odločil le en odstotek volivcev.

Dva nova ministra v vladi

Od sredine aprila ima madžarska vlada dva nova ministra. Finančnega ministra Tiborja Draskovicsa je nasledil državni sekretar omenjenega ministrstva János Veres. Poslovil se je od svojega resorja tudi kmetijski minister Imre Németh, njegov naslednik bo József Gráf, poslanec socialistov v parlamentu.

Programi, prireditve

- 7. maja praznuje KUD Trojica pri Sveti Trojici 20. obletnico delovanja folklorne skupine. Proslave se bodo udeležili folklorna skupina z Gornjega Senika in ljudske pevke iz Stevanovcev.
- 15. maja prirejajo v vasi Gencsapáti regionalni folklorni festival, na katerem bo nastopila tudi folklorna skupina iz Sakalovcev.
- Naslednja seja predsedstva Zveze Slovencev na Madžarskem bo 18. maja.
- 20. in 21. maja bo v Murski Soboti območna revija gledaliških skupin, katere se bosta udeležili obe porabski dramski skupini, Nindrik-indrik iz Mošta in Veseli pajdaši iz Števanovcev.

Miki

dela tadale. Tak, po tistom sam samo eške čako inspiracijo, ka kaj čednoga napravim v svojem žitki.

Čako sam tisto svojo inspiracijo edno leto pa pet lejt pa deset lejt, pa je nej od nikec prišla. Tou znamenjuje samo tou, ka sam nej v svojem žitki nika čednoga napravavo. Dokeč, dokeč sam nej spozno edno žensko. Tak včasim se mi je povidla in gesam se povido njoj. Nej minoulo dugo cajta, ka sva se oženila. In nej minoulo dugo, ka se nama je narodilo prvo dejte. Na, dun sam nika čednoga napravavo v svojem žitki, sam se mlato po prsaj. *- Na, na, na, ka se pa gor neseš, - se je zglasila moja tašča Regina, trno čedna ženska. - Dejte pa je dun nej žmetno napraviti. Za tou nikše inspiracije ne nücaš.* Na, tak se je moja dobra vola brž vküper porüšila. Tadale sam isko inspiracijo. Isko sam jo po vsej kiklaj, za vsakšnim grmom, pod vsakšnim pragom, na vsikšoj omari. Nin sam jo nej najšo.

„Jaz tō dobivlam novine Porabje...“

...pravijo ponosno Marija Bedič iz Būdinec še prvin, kak bi je začno spitatavi. Dobro je videti taše lidi, steri se veselijo tauma. Dolapoglednam na mali sto pa je rejšan puni s Porabji.

»Vidiš, ka mam jaz v kūnji,« kažejo notra na dvera Marija.

• *Ka mate? Dja ne vidim nika nej, zamam gledam kaulakvrat.*

»Raujar je tū odo pa špajert je vōzameu, vidiš, kak je vse sajevo.«

• *Pri nas vsigdar pozimi pride, gda najbola nalagamo, vejn zato najma nej trbej mesti.*

»Ah, pri nas je nej tak, vsakši mejsce gnauk pride pa če trbej, te vōzamate.«

• *Kelko morate vi za tau plačati?*

»Vsakši drūgi mejsce tri djurdja (3 gezero tolarov). Tū mam na omari račun pa pogledni, ranč zdaj sam mogla plačati.«

• *Mi na leto plačamo telko, istina, ka zatau nika ne dobimo.*

»Pri nas še tisti stari špajert vōspuca, steroga vanej mam pa vsakše tri mejsce regline, zato ka tam borovo kūrimo. Prvin smo peč tū v kūnji meli, samo mladi so go vōličili. Centralni špajert so notra djali. Peč so pa vanej v drugi kūnji nazaj zozidali. Jaz v tistoj pečem najraje. Dočas ka sam krūj pekla, sam peč vsakši keden nūcala. Zdaj več nej, zato ka z autonom od rama do rama vozijo krū pa ga mi tū kūpivamo. Vsakši drūgi den pride auto s krūjom. Gnes tū pride, vejš čūjo, kak de muzika djala. Gda k rama pride, te vsigdar priključi.«

• *Sami živete?*

»Nej, s sinaum, s snejov pa z vnkucii. Samo oni so bole samo v soboto pa v nedelo doma.«

• *Te ste vi cejli den sami doma?*

»Jaz sam zdaj tak.«

• *Nej je špajsno?*

»Malo je čūdno, dapa zato

• *Ka te gnes še delati?*

»Na drvotini mam niše oblične pa mo tiste notra v drvarnico nosila. Potistim mo pujsakom komanco kosila pa mo je krmila. Večer si pa malo notranalaužim v špajert, zato ka je ešče hladno. Jaz zato ešče pomalek tadelam, samo naj bi me kolena nej bolejla. Lejta so tū, ne moremo več dobroga čakati.«

»Gvušno so krū pripelali,« pravijo.

Dočas ka smo vō na dvere staučili, auto je že više rama stano. Že audalič je frišek krū dišijo, gda je kombina dvera šofer aupro.

»Krū, pecivo pa krofline prosim,« kričijo Marija.

»Sploj dobro, ka tau mam,« se obrnejo znak k meni. »Vsakši drūgi den frišek krū mam pa se mi nej trbej z

»Mi dosta zakūrimo. Na mejter ne vejm. Edno velko drvarnico mam, tau geseni puno našagamo pa tau vse tazakūrimo.«

• *Prajli ste, ka dobivate Porabje, prejk je preštele zato?*

»Jaj, vsigdar. Zdaj v prejšnjoj je Petešna Mariška bila notra tū iz Būdinec.«

• *Vse tapreštete, ka je v Porabji?*

»Večer na postalo dol sedam, aukula gor pa je vse vōprešem. Tau je še meni moj saused Janez naraučo, srmak, on že ne žive. Zdaj sam pa že tak, ka komaj čakam, naj je poštar prinese. Meni se sploj vidijo vaše novine. Prvin sam dosta odla v Porabje, zdaj pa več samo bola vō iz novine štem, ka je kaj nauvoga. Istino, zdaj sam bila na Gorenjom Seniki, gda so cerkveni zbori meli srečanje. Kaulak Monoštra smo se pelali, mislila sam, ka nikdar ne pridemo na Senik. Še sreča, ka je v Števanovce Rōfcin Jenak nam tapravo, gdetam moramo titi. Ovak bi se vejn tak nazaj obrnauči. Vrag bi nej mislo, ka je tau tak daleč. Nazaj smo se pa nad Martinje pripelali, ja pa nej, pa smo že doma bili,« se smejejo Marija. »Več pa zdaj že nemo gučala, telko je dojšlo. Bola krofline gejl,« pravijo pa talejr predme dejajo.

• *Baug plati, dapa namē tisti kroflinge prvin zejo kak dja njē, se smejem.*

Gda sam vō na dvere ūšo, noge so mi zato trpetale, vsigdar sam tisti lancek gledlo, s sterim je pes privezeni bijo. »Če baug dá, dočas se ne vtrgne, ka notra v auto skaučim. Če ešče gnauk pridem, za niše pejnaze več nemo vō z autona ūšo,« si mislim, gda se vō z dvaura pelam. »Te pes več vala, kak če bi policaj stau pred dveri.«

K. Holec

Gospodarica Marija pa njeni pes

V Būdince vsakši drugi den pripelajo friški krū.

• *Kak vidite, zdaj je baukše ali prvin, gda ste mladi bili?*

»Prvin je baukše bilau. Delati smo dosta mogli, samo smo zdravi bili. Zdaj, rejšan tak leko povejm, ka nam je dobro, vsakši mejsce dobim malo denarja pa delati že več tō nej trbej telko, zato ka že vsakše fele mašine mam. Prvin smo s kravami orali, dapa zato nam se je tisto itak boła vidlo. Vejn zato, ka sam še mlada bila tistoga reda pa pri hiši tō več lūdi bilau. Zdaj mladi ta odi-dejo zato, ka nejmajo volē doma biti. Kak bi meli, če divjačina vse uniči. Zato pa zemle eden za drūgim tanjavajo. Za kmeta je zdaj slabo. Drago je vse, moraš pšenico kūpiti pa te divjačina pride pa s tauga nemaš nič. Lani smo v ednoj mesti ovas posejali pa smo ga želi sploj nej. Prišli so ga cenit pa so samo sedem djurdjov dali. Ka je tau? Nika nej.«

• *Nika deja, pravim Mariji, kak če bi judaš igro.*

tejm mantrati, ka bi doma krū pekla.«

S puno vreckov v rokej demo nazaj gora po stumbaj.

»Meni zato čas trbej dočas, ka do autona vōzustapljam, dapa zato me vsigdar počaka. Že tam vrkar pri črešnji začne igrati pa dočas igra, ka ne pridem vō. Nikdar nejma silo, sploj dober človek je, zato ka z nami, starimi babami vsigdar pripovede.«

Kak vō na okno gledam, vidim, ka eden velki kūp drv je na drvotini.

• *Mate gauštjo?*

»Mamo, dosti gauštje mam. Mi samo z drvami nalagamo. Edni majo na olau, zaka bi olau kipūvali, da dosta gauštja mam.«

• *Pozimi ste bukove pa hrastove drva nalagali, nej?*

»Jaj, samo njaj, kak mrzlo je bilau. Cejli den sam drūgo nej delala, samo nalagala.«

• *Kelko drva vam trbej na edno zimau?*

sam se že privadila. Dosta nas je že v Būdinci starejši, steri smo sami doma. Starejši ostanajo, mladi se pa preselijo. Ka rami prazni ostanajo, tiste pa varašanci dolapokūpijo. Zato ka tisti radi po tej brgaj vikende redijo.«

• *Pa pozimi ka delate, gda so kratki dnevi, nauč pa duga.*

»Dosta nikanej. Odmeta-vam snej pa drva nosim.«

• *Sami ste doma, dapa vam se nej trbej bojati, zato ka tak velkoga psa mate kak edno tele.*

»On nikoga ne pisti notra, on skrb ma name. Šteri k nam ške priti, tisti mi prvin vsigdar telefonira, naj psa privežemo, zato ka ovak nemre v dvorišče.«

• *Te se dja tō srečo emo, ka je zdaj privezeni bijo, ovak bi mi lače raztrgo.*

»Sreča, ka je rauraš prišo, ka bi ovači pūštjeni biu. Etak je pa te zdaj privezeni bijo. Ovak bi nej prišo notra.«

Mlašeči guči pri Malom potoki

Mala ves se zača tam, gde nut v njou priteče Mali potok. Že od negda so se tam špilali mali lidge iz Male vesi. Na, tam so se lejta pa lejta špilali mlajši iz Male vesi. Eške gnesden je tak. Tě Mali potok, vse tiste drejve kouli njega, raki in ribe v njem so čüle čuda mlašečoga pogučavanja in tou eške itak poslušajo.

Ansambel ali banda

Mlajši iz Male vesi pri Malom potoki trno dobro znajo, ka je veselica. Rejsan, ka je še eden nej biu do kraja na veselici, dapa že so poglednili na takša mesta, gde se veselice držijo. Pa so vedli in da pa znajo eške gnes, ka brezi muzike nega veselice, pa če se na glavou obrneš. Pa so že vpamet vzeli, kak lidge radi majo muzikante ali pa goslare, kak njim gučijo. Zato nej čudno, ka so mlašeče senje začale senjati od toga to.

Tou se je godilo ranč po ednoj trno velkoj, veseloj pa glasnoj veselici. Ja, pa bila je nedela. Starejši so bili še bole sneni, ka so skur cejlo nouč plesali, mlajši pa so že sejdlj pri Malom potoki in si na glas brodili. Na, zgučavali so se.

- Ge mo tō goslar, gda mo bole velki, - si je na glas brodo mali Toni. *- Mlato mo na boben.*

- Ge mo pa spejvala, - se je bole ovak vidla v vekši lejtaj mala Rožika. *- Tak mo spejvala, ka do me po rokaj nosili.*

- Ge mo pa špilo na gitaro, - se je gore postavo Feri, kak če bi jo rejsan za istino špilo. *- Možakari z gitaro v rokaj so vsigdar najbolje prejdni, zato.*

Tak so si na glas brodili in vsikiš si je kaj najšo, na koj

bi un špilo ali pa kak bi stoj spejvo. Že so se vidli nej samo kak muzikanti na veselicaj, liki so že igrali na koncertaj. Najprva v domanjji varašaj, po tistom pa že po cejloj Evropi pa malo po tistom že v Merki tō. Tak so lejta le njive senje, dokejč je nej do rejči prišo Djoužek.

- Zakoj bi čakali tak dugo, ka vōzraščeni gratamo. Zdaj brz se leko zgučimo pa vkūper stanemo in mo meli svojo goslarsko bando, - je povedo tak narajji pa s takšim glasom, ka so vsem zrasle vūje.

Rejsan, so pravli za eden čas, zakoj bi že zdaj nej vkūper stanili? In so se brz zgučali, ka so uni že zdaj muzikanti ali pa goslarge, tou je prej vseeno. Dapa nevola je gratala nindri indri.

- Tou smo se dobro zgučali, - je na nika gor prišla Vera. *- Vej se, pa tou vsikiš od nas tō vej, ka muzikanti, steri vkūper igrajo, majo svoje menje. Pa zato, ka sam ge na tou gor prišla, že vejim, kak mo se zvali. Zvali mo se Ansambel iz Male vesi.*

Leko, ka bi tak ostanilo, dapa nejšo si vsi tak brodili.

- Tou nikak nede šlou, - se je bole na glas zglasto Feri. *- Mi nemo nikši ansambel, liki mo banda. Zvali mo se Ferijova banda. Vsiški redni goslarje igrajo v bandi.*

- Nikak nede banda, liki de ansambel, - se je za padaškinjo gor vzela mala Rožika. *- Ansambel se čuje bole civilizirano.*

- Banda lepše spadne v vūjo, - je kcuj k Feriji stopo Boris iz Lublane. *- Tou je zdaj moderno.*

- Ka pa ti vejš, ka je moderno. Vi v Lublani šte bole zaostanjeni kak mi eti na vesi, - se je za padaškinje gor gemau mali Toni.

Na, tak so se zdaj začali kori ti ali do banda ali do ansambel. Vsiški je vedo povedati, zakoj je boukše menje banda ali pa ansambel, vsikiš je emo svojo istino. Vejn bi gratalo eške kaj bole ostro, če bi si Djoužek nej na glas zbrodo:

- Mlajši, padaši, padaškinje! Vej pa se zavole korimo! Vej pa eden od nas eške ne vej špilati ednoga inštrumenta nej, pa se že na red gemlemo, kak mo se zvali. Najboukše bi bilou, ka se zgučimo, če stoj sploj kakšo nouto pozna, pa po tistom, leko ka mo spejvali. Igrali eške eden čas gvišno nemo.

Pa ranč tak je bilou. Spovejvali so edno veselo nouto, na ansambel pa bando pa tak brz ta pozabili, kak so brz na te guče gore prišli.

Miki Roš

Prostor za mlade

Društvo mladih Life iz Lendave in Društvo mladih iz Porabja sta v petek, 22. aprila, svoje sodelovanje obogatila z novo pridobitvijo v kulturnem domu v Slovenski vesi. Odprli smo prvo Life hišo na Madžarskem. Hiša Life je prostor, namenjen predvsem mladini. Tu naj bi se mladi srečevali, izobraževali, izvajali različne aktivnosti. Hišo smo opremili z družabnimi igrami, s pikadom, z mizo za namizni tenis, z računalnikom, z različnimi knjigami.

Prisotne je na otvoritvi zabaval Niko Pelc iz Slovenije s svojo harmoniko, članica našega društva Žuzana Škaper je deklamirala pesem Nekoga moraš imeti rad pesnika Ivana Minattija, nastopila je tudi ritmična skupina iz Lendave. Po kulturnem programu smo pogostili naše goste z različnimi dobrotami.

Povabili smo tudi glasbeno skupino Life iz Lendave, ki nam je igrala vse vrste glasbo, od čardaša do rocka.

Cilj društva je spodbujati mlade pri raznih aktivnostih, jim omogočiti izvajanje aktivnosti na področju izobraževanja, športa. V prihodnje bi radi ponudbo Hiše Life razširili z zabavnimi in kulturnimi programi. Hiša Life bo večinoma odprta ob koncu tedna in v počitnicah.

Amanda Szita
predsednica društva

RADIO MONOŠTER
na
UKV (FM) 106,6 MHz

Leko bi se čisto dojrzmatala, pa nagiva plesala, ka je tau vrtenje tak brz, ka naja več nika ne briga. Te bi se odplesala vō z rama brezi gvanta v zimo pa tan tadale plesala - snejg škričice pod nogami, mūva pa samo pleševa, dokeč ne mrgēva.

Čardaš

Dušan Mukič

Ani

Mūva pa samo pleševa, kak liki bi tē naja zadnji ples biu.

Nega ciganjov, ka bi gosline trgali, nega bande, ka bi nama muziko vlejkla, samo ge spejvan tisto staro vogrsko pesen, ka guči od lejpi pojbov s sivimi očami, ti pa samo malo cūjbrundaš, ka ti vogrski žmetno dē.

Mūva pa samo pleševa, kak liki bi tē naja zadnji ples biu.

Vrtiva se mūva, z nama vrti se iža, z izov vrti se cejli ram, z ramon vrti se cejli svejt - ples je tak nauri, ka čūtiva, ka se nigdar ne skonča. Ka ti si kak ge, ge sa pa kak ti.

Mūva ne moreva živetu brezi muzike, brezi vrtenja.

Mūva pa samo pleševa, kak liki bi tē naja zadnji ples biu.

MLAŠEČI

MUZEJ V SOBOTI JE STAR 50 LEJT

Kulturnozgodovinski spomin trbej varovati in o njem pripovedavati. Ranč sobočki muzej je tej, steri veliko brigo pa skrb ma, ka se tej spomin na lidi pred nami, na njihov žitek, na njihove šege pa na njihovo delo ta ne pozabi. Že menje sobočkoga muzeja **Pokrajinski muzej Murska Sobota** guči od toga, ka se lidge, steri delajo v njem, spiščavlejo v minoula lejta zgodovine (zgodovina je zato, ka se je nika že zgodilo) cejle krajine pri reki Muri, pa včasih poglednejo v Porabje tō.

V soboškom gradi je že 50 lejt doma muzej.

V muzeji leko človek zača svojo pout nin pred šest gezero lejtami, zgotouvi pa jo v lejtaj, ka so nej tak da-leč nazaj, tam kouli bojne, s stero se je Slovenija raz-pitala od Jugoslavije. Na toj pouti leko srečamo stare tapače iz kamna, ka so je delali prvi lidge naše kra-jine, srečamo vsefele šege pokapanja mrtvecov, sre-čamo stare Slave, iz steri smo vōzrasli današnji Slo-venci, srečamo se s tistim cajtom, gda pridejo nad nas Madžari, že nagnouk med nami lejčejo Törki, se godi cerkvena reformacija pa protireformacija. Muzej je trno moderno vküper napravljeni, zato je pred se-stimi lejtami doubo veliko evropsko priznanje, stero-ga ne dobi ranč vsikši mu-zej. Cejla razstava je tak na-pravljena, ka jo leko človek vcejlak sam opojdi, pa nje-mi nej trbej nikšnoga člo-veka kcuj meti, steri bi ga vodo. Tak tadale zvejmo pa

vidimo dosta vsega od prekmurski cerkev, od naj-starejše pa do gnes, leko zvejmo, gda so bili zozidani prvi gradovi v krajini, kak-še šege so meli mali, prou-sti lidge pa kak je vōvido stari ram maloga pavra, vcejlak na konci pa ške doum ene držine pred ši-ridesetimi lejtami. Eške vse kaj drugo geste za pogled-noti v muzeji, dapa naj-boukše, ka si tou gdasvejta sami poglednete. Tam pa nete srečali vrli lidi, stro-kovnjakov, steri delajo v muzeji. Naša krajina skrb ma, ka njim dela nigdar ne

Od toga trbej pisati, trbej fotografirati, pa vse tou tr-bej čedno pa strpljivo broditu, ka kaj znamenüje od nouvi reči, s sterimi se srečavajo. Tak do arheolo-gi pomalek šli znouva kopat na poula, vüjapo, ka palik vsefele nouvoga vō-okopajo, vsigdar se kaj nouvoga zvej od lejt med obema bojnama, ka tō trbej vred vzeti, veliko skrb trbej meti za stare indašnje kej-pe, za rejdkie eške žive šege, pa eške vsefele drugoga ge-ste, zakoj se briga naš slav-leneč.

Za svoj rojstni den se vsefele pripravla. 18. maja je Svetovni den muzejov. V tom dnevi de den odprejti dveri muzeja, kcuj k tomi pa muzej nutpokaže svoj nouvi Zbornik, v sterom de dosta nouvoga nut spisano od naše krajine, od naše zgodovine. Dva dni kasnej pa gore oprejo nouvo raz-stavo v svojoj galeriji, pa do meli malo zabavo tō. Vej pa petdeseti rojstni den je nej vsikši den pa vsikšo leto tō nej. Te pa, naj ti bou na zdravdje pa eške na

Skuruk vsikšomi, steri pride v muzeji, se najbola vidi baročna dvorana.

sfali, ka je eške dosta ti-stoga za napraviti, ka trbej vōvtrgniti od pozabljenja.

mnouga lejta Pokrajinski muzej Murska Sobota!

M. Roš

Tabor za slovenski materni gezik v Monoštri

Slovenska zveza de letos od drugin organizirala slovenski tabor za mlajše. Mlajši lanjskoga tabora so se tak poslovili od enoga drugoga pa od svoji mentorov, ka se letos pa vidimo v tabori **»Za materinščino«** v Monoštri. In mlajši toga nejsu pozabili, ka se že na veliko spitava, ka bau s taborom, gda se leko glasijo. Pa tau nej samo porabski mlajši, liki tisti štiridje podje ranč tak, steri so prišli iz Osnovne šaule III. Murska Sobota.

Zdaj želimo dati na znanje, ka prednost majo lanjski mlajši. Če ostane mesto, se leko zglasijo drugi tū. Leko se glasijo mlajši od 4. klasa do 8., dapa samo tisti, **steri se včijo slovenski gezik.** Vsevküper leko pride 30 mlajšov, s toga štirje iz Murske Sobote.

Letošnji tabor de od **26. juniuša (nedela) do 2. juliuša (sobota)**. Mlajši do spali v internati (kollegium) v Varaši, djesti do pa meli v restavraciji Lipa. Vsaški den do pred-podnevom meli svoje delavnice, gde do z njimi delali pedagogi iz Slovenije, Avstrije, Porabja pa drugi domanji lidge. Etak de se leko gončalo v knjižnoj slovenskoj pa v domanjoj rejči. Popodneva do pa meli vsefele programe od športa, do lončarstva, šal, do kaupanje ptd. V petek do leko šli na enodnevnji izlet v Slovenijo. Zadjen den tabo-ra, v soboto pa do vse starištie pozvani, gda si na video-filmi leko poglednejo delo svoji mlajšov.

Tabor starišiom nika ne de košto. Tak spanje kak djesti pa vse druge stroške plača Slovenska zveza.

Vse informacije damo na znanje direktno na šaule. Prijav-nice (jelentkezési lap) tū pošlemo na šaule, na Gorejnji Senik (Ierena Ildiko D. Treiber), v Števanovce (školnik Laci Domjan), v Varaš (Irena F. Libritz) pa na Gimnazijo (profesorica Lena Savelieva).

Klara Fodor, sekretarka

NIKA ZA SMEJ...

Sodaka pismo

Pištak je k sodakom ušo, takšo pogodbo je podpisu, ka de v tihinskom rosagi služo. Gda je odišo, tak za dva mejseca so stariške dobili od njega edno pismo, gde etak piše: »Dragi moj! Tau ne smejm spisati, gde sam, gde služim, samo vam telko leko povejm, ka sam včara ednoga krokodila vido.«

Ta sta šla pá dva mejseca, gda stariške pá dobijo edno pismo. Pištak etak piše: »Dragi stariške! Tau ne smejm napisati, gde sam, telko vam na znanje dam, ka sam včara z edno črno ženskov spau.«

Za dva mejseca je Pištak pá poslo pismo starišiom, gde etak piše: »Tau, gde služim, vam zdaj tū ne smejm spisati, depa betežen sam. Doktor je tak pravo, ka bi

baukše zopodo, če bi s krokodilom spau.«

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtrek

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gardonyi G. ul. 1,
p.p. 77,
tel.: 94/380-767
e-mail:

porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062.

Tisk:
SOBOŠKA TISKARNA
SOLIDARNOST d.d.
Arhitekta Navaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.

